

การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรม
ของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย*

BUDDHIST PRINCIPLE APPLICATION FOR PROMOTING THE ETHICS
OF POLITICAL PARTY EXECUTIVES IN THAILAND

อภิรัตน์ ศิรินาวิน

Apirat Sirinavin

นักวิจัยอิสระ

Independent Researcher

Corresponding Author E-mail: sirinavin.apirat@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาระดับจริยธรรม 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรม 3. นำเสนอการบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกพรรคการเมือง 400 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยสูตรของทาร์ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณ ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้บริหารการเมือง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเลือกตั้ง จริยธรรม พระพุทธศาสนาและรัฐประศาสนศาสตร์ รวม 18 รูปหรือคน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า ฆราวาสธรรม 4 และกระบวนการส่งเสริมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และส่งผลต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ฆราวาสธรรม 4 ทำนายความผันแปรได้ร้อยละ 76.2 กระบวนการส่งเสริมจริยธรรม ทำนายได้ร้อยละ 82.5 การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา คือ 1. ผู้บริหารปกป้องและเชิดชูและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของประเทศ 2. ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต 3. ผู้บริหารกล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม 4. ผู้บริหารยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก 5. ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน 6. ผู้บริหารมีความเป็นกลางปราศจากอคติ

คำสำคัญ: การบูรณาการ; คำสอนทางพระพุทธศาสนา; การส่งเสริมจริยธรรม; ผู้บริหารพรรคการเมือง

Abstract

Objectives of this dissertation were; to study the level of ethics, the factors affecting and propose the Buddhist principle application for promoting the ethics of political party executives in Thailand. Methodology was the mixed methods. Phase 1, The quantitative research conducted by studying 400 samples which were the member of political party collected the data by simple random sampling, The sample size used the Taro Yamane formula, The tool was 5 rating scale questionnaires with reliability at 0.969. The statistics used frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression. Phase 2, The qualitative research conducted by in-depth-interviewing 18 key informants which were political executive, experts in elections, ethics, Buddhism, and public administration. The data analyzed by descriptive interpretation.

Findings were as follows: The level of Ghargvasa-dhamma and ethical promotion in overall was at high level and affected the ethics of political party executives in Thailand at the statistically significant level of 0.01. Ghargvasa -dhamma could explain 76.2 percent for the ethical promotion process 82.5. The Buddhist principle application for promoting the ethics of political party executives in Thailand found that 1. The executives protected and honored Thailand's main institutions, 2. The executives were honest, 3. Executives dure to decide to do the right thing, 4. The executives were based on the common interests, 5. The executives had the ambition to complete their work without regard to self-interest, 6. The executives were impartial without bias and 7. The executives behaved according to ethical principles as good role models were honesty.

Keywords: Integration; Buddhist Principles; Ethic Promoting; Political Party Executives

บทนำ

พรรคการเมืองเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย ในระบบการเมืองที่ทันสมัย พรรคการเมืองเป็นสถาบันที่ขาดไม่ได้ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการ เชื่อมโยงระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชน โดยจะนำเอาปัญหาหรือความต้องการของ

ประชาชนมากำหนดแนวทางแก้ไขและแปลงเป็นนโยบายของพรรค เพื่อเป็นทางเลือกให้กับประชาชนและนำไปสู่การปฏิบัติ (นฐิณันต์ ศรีลาศักดิ์, 2557) โดยจัดเป็นนโยบายนำเสนอแก่ประชาชนและส่งสมาชิกพรรคลงแข่งขันเลือกตั้ง หากชนะการเลือกตั้งจะนำความต้องการของประชาชนตามที่กำหนดไว้ในนโยบายของพรรคการเมืองเข้าไปบริหารประเทศ แต่ถ้าพรรคการเมืองได้รับจำนวนที่นั่งในสภาน้อย ก็จะทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านเพื่อตรวจสอบการบริหารประเทศของพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลต่อไป จุดกำเนิดสำคัญอันเป็นรากฐานความคิดในการจัดตั้งพรรคการเมืองไทยในระยะแรกนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 คือ กระแสอิทธิพลทางความคิดเกี่ยวกับการเมืองการปกครองแบบอย่างตะวันตก ซึ่งเป็นระบบการเมืองการปกครองที่อิงกับหลักความเชื่อเรื่องเสรีภาพและความเสมอภาค และค่านิยมเรื่องความทันสมัยผสมผสานกัน (เชาวนะ ไตรมาศ, 2540)

ปัจจุบันประเทศไทยมีพรรคการเมืองที่ยังดำเนินการอยู่จำนวน 84 พรรค มีบุคลากรพรรคการเมืองทั้งที่ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าพรรค เลขาธิการพรรค คณะกรรมการบริหารพรรค สมาชิกพรรค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีจำนวน 1,219,641 คน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2565) โดยการบริหารจัดการพรรคขึ้นอยู่กับนโยบายของพรรคและแนวทางปฏิบัติที่ได้จากคณะกรรมการบริหารพรรค กล่าวคือผู้บริหารพรรคการเมืองนั่นเอง อนึ่งการบริหารพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ระบุว่าการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบาย และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และกำหนดมาตรการให้สามารถดำเนินการโดยอิสระไม่ถูกครอบงำหรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น รวมทั้งมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) นั่นหมายถึงว่า การบริหารพรรคการเมืองต้องมีการบริหารจัดการที่ดี เป็นไปตามหลักของคุณธรรมจริยธรรมทุกประการ

การบริหารจัดการพรรคที่มีประสิทธิภาพผู้บริหารพรรคจะต้องมีการกำหนดกระบวนการในการบริหารอย่างเป็นระบบ ที่สำคัญผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตามหลักจริยธรรมพร้อมกันนั้นก็ต้องส่งเสริมให้สมาชิกพรรคปฏิบัติตามหลักจริยธรรมด้วย ด้วยกระบวนการส่งเสริมจริยธรรมที่เน้นการส่งเสริมจริยธรรมในมิติองค์ประกอบในการส่งเสริม 3 ประการ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2523) กล่าวคือ การส่งเสริมให้สมาชิกได้มีความรู้เกี่ยวกับจริยธรรม นอกจากนั้นส่งเสริมให้สมาชิกได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกที่ดี ต่อเพื่อนสมาชิกและประชาชน และพฤติกรรมการแสดงออกที่สร้างความน่าเชื่อถือต่อสังคมและเป็นประโยชน์ต่อสังคม นอกจากนี้ยังมีหลักพุทธธรรมที่เป็นหลัก

สนับสนุนให้เกิดการส่งเสริมจริยธรรม ได้แก่ หลักธรรมาภิบาล 4 (ช.สุ. (ไทย) 25/311/361.) ประกอบด้วย สัจจะ ซื่อสัตย์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตตรงไปตรงมา หมด การฝึกตน อบรมตนเองให้มีความรู้ความสามารถและศักยภาพพร้อมทั้งความรู้ด้าน จริยธรรม ขันติ ความอดทนอดกลั้นต่ออารมณ์ความรู้สึกและการแสดงออก จากะ ความ เสียสละ เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม มาตรฐานจริยธรรม (ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง, 2564) ที่เน้นการยึดมั่นใน สถาบันหลักของประเทศ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า ประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อ ส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ด้วยการประยุกต์หลัก ธรรมาภิบาล ตามที่กล่าวมาข้างต้นผนวกกับหลักของการส่งเสริมจริยธรรมตาม องค์ประกอบ 3 ประการข้างต้น จะสามารถส่งเสริมจริยธรรมให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ทาง การเมืองปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักจริยธรรม ส่งผลให้บุคลากรที่เข้าสู่ตำแหน่งทาง การเมืองบริหารชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติ ให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย
3. เพื่อนำเสนอการบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริม จริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิง ปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สมาชิกพรรคการเมืองที่ดำเนินการอยู่ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 86 พรรค ได้แก่พรรคการเมืองขนาดใหญ่ 21 พรรค จำนวนสมาชิก 1797,163 คน พรรคการเมืองขนาดกลาง 56 พรรคจำนวนสมาชิก 543,742 คน และพรรคการเมืองขนาดเล็ก 9 พรรค จำนวนสมาชิก 10,244 คน รวมสมาชิกทั้งสิ้น 1,351,149 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2565) กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกพรรคการเมืองขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก จำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารพรรคการเมือง 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเลือกตั้ง 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการส่งเสริมจริยธรรม 3 คน นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา 3 รูปหรือคน นักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ 3 คน และผู้แทนภาคประชาชน 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 18 รูปหรือคน และใช้ผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสนทนากลุ่มเฉพาะที่มีประสบการณ์และองค์ความรู้ด้านพรรคการเมือง ด้านการส่งเสริมจริยธรรม ด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ด้านพระพุทธศาสนา และด้านการวิจัย 9 รูปหรือคน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถาม ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) แบบมีโครงสร้าง

4. การรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสมาชิกพรรคการเมือง จำนวน 400 ฉบับ และได้รับกลับมาจำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 18 รูปหรือคน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จากนั้นนำมาสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณและสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย และเพื่อให้องค์ความรู้มีความถูกต้องเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ประโยชน์ จึงได้ทำการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์อีก 9 รูปหรือคน และได้นำเอาข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับแก้องค์ความรู้ให้มีความสมบูรณ์แบบต่อไป

ผลการวิจัย

1. จริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ในภาพรวม เฉลี่ยทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน มีการใช้หลัก ฆราวาสธรรม 4 คือ ส่งเสริมให้ผู้บริหารพรรคมีสัจจะจริงใจ ส่งเสริมให้ผู้บริหารฝึกตนเองให้ รู้จักยับยั้งชั่งใจคิดก่อนทำ ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความอดทนต่อสิ่งยั่วเย้าต่าง ๆ และส่งเสริม ให้ผู้บริหารมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น มีการใช้กระบวนการส่งเสริมจริยธรรม คือ ประกาศใช้หลักจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ฝึกอบรมผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลัก จริยธรรม ผู้บริหารพรรคปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดี กระตุ้นให้สมาชิกปฏิบัติตามหลัก จริยธรรม สร้างความภาคภูมิใจให้สมาชิกยินดีปฏิบัติตามหลักจริยธรรมต่อไป และให้การ ยกย่องเชิดชูผู้ปฏิบัติตามจริยธรรม

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย พบว่า หลักฆราวาสธรรม 4 ส่งผลต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และสามารถร่วมกันทำนายจริยธรรมของผู้บริหารพรรค การเมืองในประเทศไทย ได้ร้อยละ 76.2 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1 กระบวนการส่งเสริม จริยธรรม ส่งผลต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทยทุกด้าน อย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และสามารถร่วมกันทำนายจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองใน ประเทศไทยได้ร้อยละ 82.5 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2

3. การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของ ผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย พบว่า มีผลมาจากการบูรณาการระหว่างหลัก ฆราวาสธรรม 4 ประการและกระบวนการในการส่งเสริมจริยธรรม มี 6 ด้านประกอบด้วย

1. ด้านยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ผู้บริหารปกป้องและเชิดชูและธำรงรักษาไว้ ซึ่งสถาบันหลักของประเทศ มีความภาคภูมิใจและยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ
2. ด้านซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริต บริหารพรรคโดยเน้นความโปร่งใส รู้สึกสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม
3. ด้านกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ผู้บริหารกล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ ถูกต้องชอบธรรม ตัดสินใจโดยใช้หลักของเหตุผลมาประกอบ
4. ด้านคิดถึงประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ ผู้บริหารยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็น หลัก ผู้บริหารมีจิตอาสาและส่งเสริมให้สมาชิกมีจิตอาสา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น
5. ด้านมุ่ง ผลสัมฤทธิ์ของงาน ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ ส่วนตน บริหารแบบมีกลยุทธ์
6. ด้านปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ผู้บริหารมีความเป็นกลางปราศจากอคติ ปฏิบัติต่อทุกคนด้วยความยุติธรรม
7. ด้านดำรง

ตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์วางตัวดีให้น่าเคารพนับถือ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงการส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ตามหลักฆราวาสธรรม 4 ประกอบด้วย สัจจะ ความจริง ทมะ การฝึกตน ขันติ ความอดทน และจาคะ ความเสียสละ โดยภาพรวม เฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสัจจะ ความจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า มีการประยุกต์ใช้หลักของสัจจะความเป็นจริงที่เน้นในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานมากที่สุด พร้อมทั้งต้องอาศัยความเสียสละอบรมฝึกตนเองอยู่เป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกอปรลาภ อภัยภักดี (2564) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาประสิทธิผลการส่งเสริมจริยธรรมของสภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยฆราวาสธรรม 4 ประกอบด้วย ด้านสัจจะ ความจริง ด้านทมะ การฝึกตน ด้านขันติ ความอดทน และด้านจาคะ การเสียสละ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและส่งต่อการพัฒนาประสิทธิผลการส่งเสริมจริยธรรม เช่นเดียวกับงานวิจัยของปิ่นทิพย์ มโนสุจริตธรรม และคณะ (2563) ที่ได้วิจัยเรื่อง วิฤตครอบครัวยุคใหม่ในสังคมไทย: ศึกษาและเสริมสร้างครอบครัวสันติสุขตามหลักฆราวาสธรรม ผลการวิจัยพบว่า หลักฆราวาสธรรม สามารถประยุกต์ใช้ได้ในมิติที่หลากหลาย คือ สัจจะ ความซื่อสัตย์ต่อกัน ทมะ การฝึกตน ขันติ ความอดทนอดกลั้น จาคะ การเสียสละแบ่งปันและการมีน้ำใจ เป็นหลักธรรมโดยตรงของฆราวาสผู้อยู่ครองเรือน และเป็นหลักธรรมช่วยควบคุมให้บุคคลมีความสมานสามัคคีกลมเกลียวกัน ทำให้ชีวิตคู่ของผู้ครองเรือนมีความสุขสงบสุขราบรื่น ซึ่งหากนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารพรรคการเมืองก็จะทำให้การบริหารพรรคซึ่งมีคนจำนวนมากเป็นไปอย่างราบรื่นสามารถลดข้อขัดแย้งลงได้ ทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีกัน

2. ปัจจัยที่ส่งต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าหลักฆราวาสธรรม 4 ส่งต่อจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย ทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ด้านสัจจะ ความจริง ด้านจาคะ ความเสียสละ ด้านขันติ ความอดทน และด้านทมะ การฝึกตน ซึ่งแสดงว่าฆราวาสธรรมมีความสำคัญมากต่อการส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหารพรรคการเมือง โดยสัจจะคือความจริงต้องเน้นให้มากที่สุด จากนั้นก็เน้นเรื่องของการเสียสละต่อส่วนรวม ถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน พร้อมกันนั้นก็ส่งเสริมเรื่องความอดทนและความฝึกฝนอบรมตนตามลำดับ จะทำให้ผู้บริหารพรรคการเมืองยึดมั่นในหลักจริยธรรมเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็น

ได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญชिरา ภูชนะจิต (2564) ได้วิจัยเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามหลักหลักขรवासธรรม 4 ประกอบด้วย ด้านสัจจะ ด้านทมะด้านขันติ และด้านจาคะ ทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรีได้ถึงร้อยละ 64 ซึ่งถือว่าสูงมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของภูษิต วิเศษคามินทร์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิผลการนํานโยบายการแก้ปัญหาจราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร ผลการวิจัยพบว่า ผลพบว่าการปฏิบัติตามหลักขรवासธรรม 4 มีอิทธิพลต่อมีผลต่อประสิทธิผลการนํานโยบายการแก้ปัญหาจราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร แต่ในแง่ของตำรวจจราจรจะเน้นเรื่องความอดทนมากกว่า การประยุกต์ใช้หลักของขรवासธรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมยังถือว่าเป็นการพัฒนาบุคลากรในอีกทางหนึ่งเช่นกัน ซึ่งเป็นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในหลักจริยธรรม พัฒนาบุคลากรให้มีระเบียบวินัยมีความซื่อสัตย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาเทวประภาส วชิรญาณเมธี (2559) ได้วิจัยเรื่อง พุทธบูรณาการเพื่อพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบล ในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสมรรถนะสามารถนำหลักพุทธธรรมกล่าวคือหลักของขรवासธรรม มาประยุกต์ได้แก่ จัดทำค่านิยมองค์กร (สัจจะ) เน้นการตรวจสอบอย่างมีส่วนร่วม (ทมะ) ใช้หลักศีลธรรมในการพัฒนา (ขันติ) และมีระบบรางวัลบุคลากรต้นแบบ (จาคะ) โดยต้องเริ่มจากการสร้างเครือข่ายและขับเคลื่อนด้วยภาคีแห่งความสำเร็จที่มีอยู่ในพื้นที่

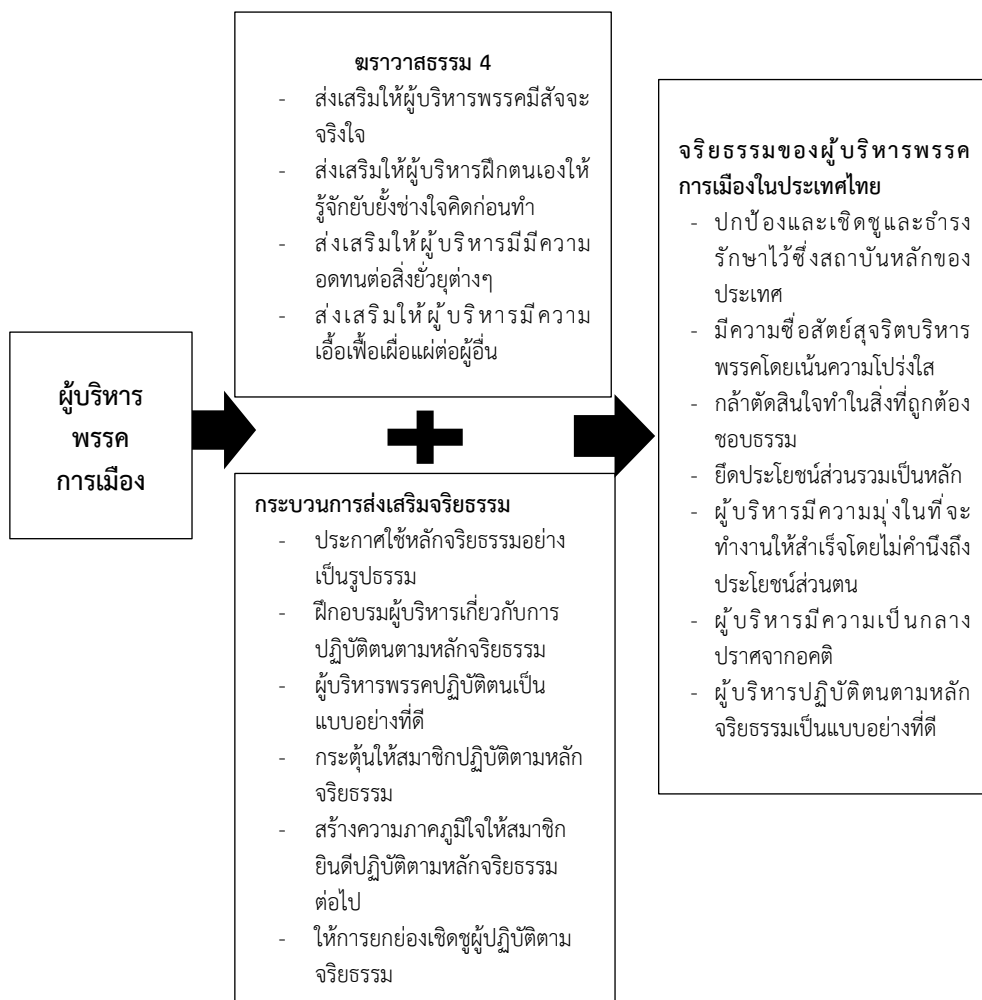
3. การบูรณาการหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนาเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย เป็นผลของการประยุกต์หลักขรवासธรรม 4 กับกระบวนการส่งเสริมจริยธรรม ซึ่งเมื่อมีการบูรณาการทั้งสองหลักแล้วจะส่งผลให้ผู้บริหารพรรคการเมืองยึดมั่นในหลักจริยธรรมเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยผลที่เกิดขึ้น คือ ผู้บริหารพรรคการเมืองยึดมั่นปกป้องและเชิดชูและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของประเทศ มีความซื่อสัตย์สุจริตบริหารพรรคโดยเน้นความโปร่งใส กล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรมยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน ผู้บริหารมีความเป็นกลางปราศจากอคติ และผู้บริหารปฏิบัติตามหลักจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโอฬาร ปัญญาปิพัฒนา (2559) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไทย ผลการวิจัยพบว่า การบริหารพรรคการเมืองไทยใช้ได้หลักการของภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและการปฏิบัติตามธรรม พร้อมทั้งการยึดมั่นในสถาบันโดยศึกษาตัวแบบที่ดี คือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่พระองค์ทรงมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ รอบรู้ ครองตน

ครองคน เป็นผู้มีเมตตาอ่อนน้อมถ่อมตน เชื่อมแน่นศักยภาพของชาวสยาม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของไชยอนันต์ ศรีไพบูลย์ (2561) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาไทยตามวิถีพุทธ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาไทยตามวิถีพุทธ ได้ปฏิบัติตามหลักทศพิธราชธรรมที่เป็นคุณสมบัติของพระราชอา และผู้นำที่มุ่งเน้นในความซื่อสัตย์สุจริต ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการมีจิตวิญญูธรรมที่งดงาม

องค์ความรู้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยตั้งแต่ต้น เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วจึงได้สังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากกาวิจย มีรายละเอียดดังนี้
ผู้บริหารพรรคการเมือง คือผู้ใช้กระบวนการในการส่งเสริมจริยธรรม ซึ่งจะต้อง
มีคุณสมบัติเบื้องต้น คือมีความเสียสละเพื่อประโยชน์สุขส่วนร่วม สร้างกระบวนการ
ในการส่งเสริมจริยธรรม

หลักธรรมาธรรม 4 และกระบวนการส่งเสริมจริยธรรม จัดเป็นกระบวนการ
ในการส่งเสริมจริยธรรม โดยหลักธรรมาธรรม 4 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ดังนี้คือ
ส่งเสริมให้ผู้บริหารพรรคมีสัจจะจริงใจ ส่งเสริมให้ผู้บริหารฝึกตนเองให้รู้จักยับยั้งชั่งใจคิด
ก่อนทำ ส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความอดทนต่อสิ่งยั่วยุต่าง ๆ และส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความ
เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น โดยการใช้ต้องบูรณาการกับกระบวนการในการส่งเสริมจริยธรรม
ได้แก่ การประกาศใช้หลักจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ฝึกอบรมผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ตนตามหลักจริยธรรม ผู้บริหารพรรคปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี กระตุ้นให้สมาชิกปฏิบัติ
ตามหลักจริยธรรม สร้างความภาคภูมิใจให้สมาชิกยินดีปฏิบัติตามหลักจริยธรรมต่อไป และ
การให้การยกย่องเชิดชูผู้ปฏิบัติตามจริยธรรม เพื่อให้ผู้บริหารพรรคการเมืองและบุคลากร
ทางการเมืองได้เพิ่มพูนในเรื่องจริยธรรม

จริยธรรมของผู้บริหารพรรคการเมืองในประเทศไทย เป็นผลที่เกิดจากการบูรณา
การระหว่างหลักธรรมาธรรม 4 ประการ ร่วมกับกระบวนการในการส่งเสริมจริยธรรม
ที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ อันได้แก่ ผู้บริหารพรรคการเมืองยึดมั่นปกป้องและเชิด
ชูและธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของประเทศ มีความซื่อสัตย์สุจริตบริหารพรรคโดยเน้น
ความโปร่งใส กล้าตัดสินใจทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก
ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน ผู้บริหารมีความ
เป็นกลางปราศจากอคติ และผู้บริหารปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดนโยบายในการส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหารพรรคการเมืองโดยเน้น
ในเรื่องของความซื่อสัตย์อดทนต่อการปฏิบัติหน้าที่ทางการเมือง
2. ควรกำหนดนโยบายในการส่งเสริมจริยธรรม ด้วยการเน้นเรื่องของกระบวนการ
ในการส่งเสริมจริยธรรม
3. ควรกำหนดนโยบายในส่วนของการส่งเสริมจริยธรรมของผู้บริหารพรรค
การเมืองโดยเน้นที่การใช้ภาวนะผู้นำในรูปแบบต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรจัดโครงการและกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมในเรื่องความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยจัดเป็นโครงการระยะสั้นและระยะยาว มีการตรวจสอบติดตามผลของการดำเนินการเป็นระยะ ๆ
2. ควรดำเนินการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารโดยการสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจให้กับผู้บริหารให้เกิดการมีส่วนร่วม
3. ควรดำเนินการส่งเสริมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร โดยใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารสูงสุดเป็นผู้นำคิด นำทำ และจูงใจชักนำให้ผู้บริหารพรรคท่านอื่นได้ปฏิบัติตาม

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การมีการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาจริยธรรมสำหรับบุคลากรทางการเมือง โดยศึกษาให้ละเอียดเกี่ยวกับกระบวนการในการพัฒนาจริยธรรม
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาจริยธรรมของบุคลากรทางการเมือง
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การส่งเสริมจริยธรรมสำหรับบุคลากรทางการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2523). *แนวทางพัฒนาจริยธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- กอปรลาภ อภัยภักดิ์. (2564). *การพัฒนาประสิทธิผลการส่งเสริมจริยธรรมของสหภาพความในพระบรมราชูปถัมภ์* (ดุขฎิณิพนธ์ปรัชญาดุขฎิณิพนธ์ิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- เชาวนะ ไตรมาศ. (2540). *พรรคการเมือง: ภูมิหลังทางโครงสร้าง*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายการศึกษา.
- ไชยอนันต์ ตรีไพบูลย์. (2561). *การพัฒนาจริยธรรมของสมาชิกรัฐสภาไทยตามวิธิพุทธ* (ดุขฎิณิพนธ์พุทธศาสตรดุขฎิณิพนธ์ิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- นฐิณันต์ ศรีลาศักดิ์. (2557). การบริหารจัดการพรรคการเมืองไทยเพื่อประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณิฑิต*, 4(3), 260-270.

- บุญชिरา ภูชนะจิต. (2564). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตำรวจภูธรจังหวัดชลบุรี (ดุขฎฐินิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง. (2564, 26 ตุลาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 258 ง หน้า 11-14.
- ปิ่นทิพย์ มโนสุจริตธรรม และคณะ. (2563). วิกฤตครอบครัวในสังคมไทย: ศึกษาและเสริมสร้างครอบครัวสันติสุขตามหลักขรวาสธรรม. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 8, 48-60.
- พระมหาเทวประภาส วชิรญาณเมธี. (2559). พุทธบูรณาการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะองค์การบริหารส่วนตำบลในการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็ง (ดุขฎฐินิพนธ์พุทธศาสตรดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภูจิต วิเศษคามินทร์. (2563). ประสิทธิผลการนำนโยบายการแก้ปัญหาจราจรไปปฏิบัติของกองบังคับการตำรวจจราจร (ดุขฎฐินิพนธ์ปริญญาดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2565). ข้อมูลพรรคการเมืองที่ยังดำเนินการอยู่. สืบค้น 10 กุมภาพันธ์ 2565, จาก https://www.ect.go.th/ect_th/download/article/article_20220215140159.pdf
- โอฬาร ปัญญาพิพัฒน์. (2559). การพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักพุทธธรรมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองไทย (ดุขฎฐินิพนธ์พุทธศาสตรดุขฎฐิบัณทิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.